

SADRŽAJ

Uvod	9
Predmet i metod istorije estetike muzike, geografski limit okcidentalne muzičke kulture, generativne ideje u istoriji estetike	

RAĐANJE ESTETIKE MUZIKE (antička Grčka i Rim)

I. Počeci – mit kao naivno filozofiranje	15
Mitovi o Apolonu i Hermesu, Apolonu i Marsiji, Orfeju i Amfionu	
II. Problem koncepta	17
Različito shvatanje pojma muzike, opšte karakteristike grčke muzičke kulture	
III. Pitagorejci – prvi u svemu (mundum regunt numeri)	20
Pitagora: otkrivanje proporcija, harmonija sfera, teorija etosa, Heraklitov doprinos pitagoreizmu, Filolaus, Arhit, Damon i muzika u obrazovanju	
IV. Platon (427?–347? p.n.e) – Muzika kao podražavanje	26
Analiza Platonovih dijaloga: <i>Država</i> , <i>Zakoni</i> , <i>Timeus</i>	
V. Aristotel (384–322 p.n.e.) – Emocije i dokolica	32
Analiza <i>Poetike</i> , <i>Politike</i>	
VI. Peripatetici – modifikacija tradicije	37
Fragmenti Teofrastovih dela, Aristoksenova <i>Harmonija</i>	
VII. U senci velikih sistema	42
Papiirus iz Hibeha, Euklid, sofisti	
VIII. Rimsko razdoblje – očuvanje teorijske tradicije	44
Helenistička i rimska muzička kultura, epikureizam i Filodemus, Nikomahusov <i>Priručnik</i> , Kvintilijanusa <i>De musica</i> , Ptolemej, Plotinove <i>Eneade</i>	

SREDNJI VEK – ESTETIKA MUZIKE I SHOLASTIKA

I. Istorijsko-društveni i kulturno-muzički fon estetičkih zbivanja....	55
Karakteristike muzičke kulture	
II. Filozofsko-estetički <i>background</i>.....	59
Sholastika i teorija o lepom	
III. Prenos antičkog mišljenja u srednji vek.....	60
Avgustinova <i>De musica</i> i Boetieva <i>De institutione musica</i>	
IV. Period epigonstva.....	66
Kasiodorus, Isidor iz Sevilje, Beda Venerabilis, Alkuin, Raban Maur, Aurelian iz Reoma	
V. Početak raskola – polifonija.....	69
Erigena, <i>Musica enchiriadis</i> , Gvidovi <i>Micrologus</i> i <i>Epistola</i>	
VI. Gotika – muzika nasuprot teorijskim dogmama.....	71
de Vitri, Muris, Jakob iz Liježa, Beldemandis, Anselmus, Ugolino iz Orvieta, Grokeova <i>De musica</i> , Dante	

RENEZANSANSKA – ESTETIKA U SLUŽBI MUZIKE

I. Afirmacija humanizma i šarolikost muzičke kulture	77
Promene u duhovnoj sferi – humanizam i individualizam, uomo universale, formiranje akademija	
II. Muzičke novine.....	79
Muzički oblici, razvoj instrumentalne muzike, pojava harmonije, vrh vokalne polifonije, štampanje partitura	
III. Rana renesansa – platonizam i muzički priručnici	82
Kardinal iz Kuze i Marsilio Ficino – neoplatonizam <i>Firentinske akademije</i> , Tinktorisova <i>Summa</i> , Gaforijeva <i>Practica Musicae</i> , Bonaventura	
IV. XVI vek – vreme teorijskih sukoba i deoba.....	86
Koklikov <i>Compendium</i> , Aronov <i>Thoscanello</i>	
V. Artusi contra Galilei contra Zarlino.....	89
Carlinov <i>Institutioni</i> , <i>Soplimenti</i> , Galilejev <i>Dialogo</i> , Artuzijev <i>Imperfettioni</i>	
VI. Velika šizma i duhovna muzika – estetika protestantizma	94
Cvingli, Kalvin, Luter, Tridentski koncil, Erazmo	

OD PODRAŽAVANJA DO IZRAŽAVANJA – ESTETIKA XVII I XVIII VEKA

I. Muzički barok – početak zlatnog doba zapadno-evropske muzičke kulture.....	99
Bukofcerova klasifikacija razlika baroka i renesanse, novi oblici, novi žanrovi – opera i balet	

II. Estetika u duhu racionalizma i prosvetiteljstva	101
Filozofsko-estetičke karakteristike perioda, klasifikacija teorijskih radova, prve istorije muzike	
III. Francuska u XVII veku – emocije i matematika	104
Dekartov <i>Compendium</i> , Mersenovi <i>Harmonie Universelle</i> i <i>Questions Harmoniques</i> , Andre Mogar	
IV. Nemačka u XVII veku – univerzalna muzika	108
Lipiusov <i>Synopsis</i> , Keplerov <i>Harmonices Mundi</i> , Kirherova <i>Musurgia Universalis</i> , Lajbnic, Pretorius, Princ	
V. Italija u XVII i XVIII veku – debata oko opere	113
Stile rappresentativo, Peri, Kačini, Doni, Monteverdi, Sent-Evremon, Muratori, Algaroti, Marčelo, Metastazio, Arteaga	
VI. Francuska u XVIII veku – ka izražajnosti muzičkog dela	118
Dibo, Bate, Burdelo/Bone, Andre, Ramo, d’Alamber, Ruso, Šabanon, Laseped	
VII. Engleska u XVIII veku – empirizam i estetika muzike	129
Hačeson, Adison, Heris, Veb, Evison, Smit, Hom, Beti	
VIII. Nemačka u XVIII veku – oblikovanje naučne discipline	134
Kunau, Mateson, Šajbe, Valter, Baumgarten, Zulcer, Forkel, Šubart	

OD KANTA DO HEGELA – METODOLOGIJA SAVREMENE ESTETIKE MUZIKE

I. Muzički klasicizam i nemačka klasična filozofija	143
Monumentalnost oblika, dominacija instrumentalne muzike, idealizam i transcendentalizam	
II. Kantovi sudovi ukusa i muzika na dnu hijerarhije umetnosti	144
Kantovi estetički stavovi iz <i>Kritik der Urteilkraft</i>	
III. Reafirmacija muzike u romantičarskoj estetici	147
Braća Šlegel, Herder, Šeling	
IV. Hegelova dijalektizacija muzike – muzika u uspinjanju ka apsolutnom Duhu	150
Muzičke trijade iz Hegelove <i>Estetike</i>	
V. Kraj velikih sistema – muzika kao volja	155
Muzika u Šopenhauereovom <i>Die Welt als Wille und Vorstellung</i>	

SAVREMENA ESTETIKA MUZIKE

I. Multiplikacija stilova i estetičkih smerova	161
Usložnjavanje kulturne i muzičke situacije u savremenoj muzičkoj umetnosti, račvanje filozofsko-teorijskih orijentacija, formiranje psihologije i sociologije muzike	

II. Estetika formalizma – lepo u muzici kao autohtoni entitet	163
Herbart, Hanslikova rasprava <i>Vom Musikalisch-Schönen</i>	
III. Psihološka estetika – okretanje ka subjektu	168
Fehner, Helmholtz, audiometrija, <i>Einfühlungstheorie</i> , Folkelt	
IV. Estetika i sociologija – muzika i društvo	170
Marksistička estetika, Lunačarski, Asafjev, Lukač, Lisa, Bloh, Adorno	
V. Semantička škola – muzika kao jezik	186
Suzana Langer i new key, teorija informacije, Mejer, Kuns, Kreenbil, Maše	
VI. Fenomenološka estetika muzike – ka slojevitosti muzičkog dela	192
Mersman, Šenker, Halm, Hartman, Ingarden	
VII. Od pitagoreizma do agnosticizma	200
Dankert, Buzoni, Brele, Jankelevič	
Bibliografija	209
Pogovor makedonskom izdanju iz 1989. godine	215
Pogovor	217
Indeks imena	219